

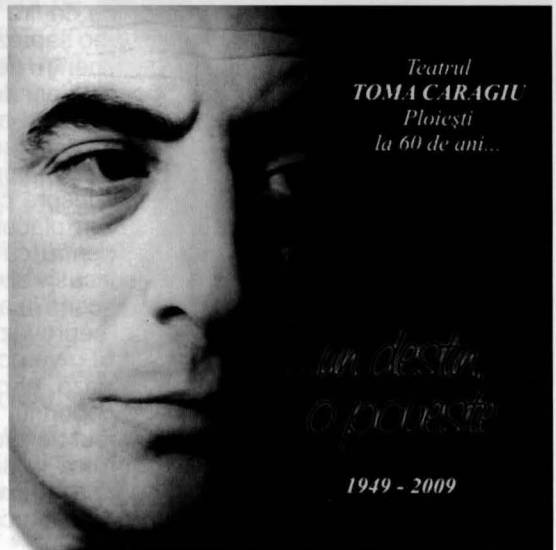
De prisos să mai spun ce generatoare de viziuni originale și imagini scenice incitante e această piesă. Cu abundență de aluzii la mersul vremii și dominația despotică asupra roiului de făpturi ce flutură în peisaj social. Cu măsurată expresie figurativă și echivalențe în subtext. În ciuda unei prea insistente utilizări a echivocului, a inconsecvențelor sau gratuităților ivite în dialog, căutării cu dinadinsul a termenilor neprevăzuți și aruncătura de penel pe ecranul neaoș actual („ce criză nesuferită“, „criză pe dracu‘. Criză a fost a rachetelor“, „vor cădea capete“, „zgâlțâind bine sistemul“, „Sunt și oameni buni, nu? Cum sunt fluturi buni și fluturi răi, servicii bune – servicii rele, comuniști buni – comuniști răi, bondari buni – bondari răi, capitaliști...“). Visele fluturilor? „Își doreau lucruri mărunte: o floare deasupra capului, câteva firicele de rouă, dimineți și nopți fericite“. Evident progres în scriere dramatică. Cu noimă și ecou.

Publicarea paralelă a versiunii originale cu cea în engleză pare a fi un pas spre „Turnul Londrei“ evocat în text, unde făptuitorul scrierii a fost sau va fi. De ingenioasă broderie vizuală sunt ilustrațiile loanei Olăhuț, precum desenele de savuroasă fantezie ale copiilor, în alb-negru, de la primul (trei rânduri de câte trei fluturi zburând aliniați spre două labe de picior omenesc, una albă, alta gri) la ultimul (morman de fluturi căzuți, negri și cenușii, sub un clopot transparent, peste care se înalță în zbor un omuleț, în haine negre, cu aripi mari, albe, pe spate, pe un fundal de siluete voioase, ca din filmele animate, copii, căței, baloane, cutii și colete înnodate în fundă, tort pe care scrie „Happy Birthday!“).

În acest teatru se întâmplă ceva

Aurelia Revent, secretară literară a Teatrului „Toma Caragiu“ din Ploiești, publică în nr. 1–2/2010 al acestei reviste un material succint despre activitatea colectivului artistic în ultimul deceniu, 1999–2009. La 50 de ani a apărut o valoroasă monografie cu prilejul festiv al aniversării, acum conducerea a decis să surprindă realizările decadei ce a pășit în mileniul trei cu o schiță monografică, nostalgic intitulată **Un destin, o poveste...**, alcătuită de aceeași fidelă slujitoare a scenei prahovene, Aurelia Revent.

„În zece ani, 52 de premiere“, notează dânsa. Sigur, nu contează numărul lor, cât valoarea, impactul conceptual-estetic. Eu însumi am văzut vreo 16 montări la acest teatru și, dincolo de câteva subiective neaderențe, mi s-au impus prin inedit și amprentă modernă. Teatrul de la o oră de București a lansat autori în acest timp (Nicolae Breban, *Bătrâna doamnă și fluturile*, 1999; Horia Gârbea, *Cafeneaua domnului ministru*, 2000; Cristian Juncu, *Hamlet in love* și Mihai Ispirescu, *Petrecere într-un pian cu coadă*, 2002); o paletă largă de dramaturgi de pe alte meridiane (Stanislav Ignacy Witkiewicz, Yasmina Reza, Lukas Bärfuss, Vasili Sigareiev, Thorvaldur Thorsteinsson etc.); a invitat regizori de formații și experiențe diferite, pe lângă prestația consecventă a gazdei Lucian Sabados (Alexandru Dabija, Radu Afrim, Cristian Juncu, Alexander Hausvater, Alice Barb, Claudiu Goga, Bocsárdi László, Petre Bokor, Ada Lupu, Sorin Militaru, Andreea Vulpe ș.a.). A onorat „Anul internațional Caragiale – 2002“ cu o versiune originală a *Noptii furtunoase* și „Anul Cehov“ cu o montare de galoane internaționale, *Trei surori*, regia Alexandru Dabija, aplaudată cu entuziasm la Seul în 2006 și în Japonia în 2009. Tot astfel, cu *Plastilina* de Vasili Sigarev,

Teatrul
TOMA CARAGIU
Ploiești
la 60 de ani...

1949 - 2009

pusă în scenă de regizorul care le-a mai dat prilejuri de satisfacție profesională, Radu Afrim, de data aceasta la Poznan, în Polonia, în 2009. Nu mai enumer eu premiile și nominalizările obținute de realizatorii acestor spectacole din ultimul deceniu, cu care puține teatre se pot mândri. Dacă mai are vreo importanță, pot spune că păstrez ecoul unei autentice revelații estetice la *Don Perimplin și Belisa* de Federico Garcia Lorca (regia Alexander Hausvater), *O noapte furtunoasă și D-ale camavalului* de Ion Luca Caragiale (regia Lucian Sabados), *Vassa Jeleznova* de Maxim Gorki (regia Alice Barb), *Trei surori și Prețul iubirii* de Cehov (regia Alexandru Dabija), *Don Juan* de Molière (regia Bocsárdi László), *Regina frumuseții din Leenane* de Martin Mc Donagh (regia Andreea Vulpe) și plăcuta impresie la două reprezentații de la „Hanul cu Tei”, *Cafeaua domnului ministru* de Horia Gârbea (regia Lucian Sabados), *Conversație după înmormântare* de Yasmina Reza (regia Cristian Juncu).

„...În acest teatru se întâmplă ceva”, scria în decembrie 1999 Florica Ichim, după premiera cu *Nebunul și călugărița* de Stanislav Ignacy Witkiewicz. Într-o așa-zisă „*Scrisoare deschisă lui... Toma Caragiu*” din pomenita schiță monografică, directorul teatrului, Lucian Sabados, se angaja cu emoție și recunoștință: „mergem mai departe, Maestre, știu sigur că de acolo de unde ne vegheați ne vreți puternici, adevărați și devotați”. Așa să vă fie povestea și de acum încolo!

Natalia STANCU

O carte numită „Adela”

Seara de gală cu *Floarea de cactus* a coincis pentru interpreta rolului principal și cu evenimentul sărbătoririi a 50 de ani de carieră artistică. Prilej cu care Adela Mărculescu a ținut cu emoție în mână și a dăruit publicului o carte frumoasă, luminată de chipul ei, carte care aspiră „să-i scrie în cuvinte, dialoguri și imagini – viața”. Un volum conceput original de către Olga Mărculescu și Ion Moldovan, prefațat de criticul Mircea Morariu și apărut în Editura Buna Vestire din Blaj sub titlul **Adela**.

Lansarea din foaierea Teatrului Metropolis, gazdă a manifestării (pe care ar fi fost cuviincios să și-o asume Naționalul) s-a bucurat de cuvântul introductiv al lui Alice Barb, de virtuțile întru calda valorizare ale profesorului dr. doc. Ion Toboșaru și de vibrația de inteligență, umor și suflet a lui Damian Crășmaru.

Cunoscutul partener de scenă al artistei a elogiat talentul, personalitatea, dăruirea, spiritul de disciplină, perfecționismul interpretei – descriind o ființă – uluitoare chiar și din perspectiva unui confrate pentru care teatrul confiscă întreaga existență și al cărei portret ideal ar presupune un mozaic ori caleidoscop al tuturor eroinelor cărora le-a dat contur, prezență, energie, farmec și distincție.

Cartea – de o apreciable ținută grafică și calitate a redactării (Alexandru Georgescu) ce numără 175 de pagini, plus alte 15 pline de fotografii ce luptă cu efemerul reprezentației teatrale – , este un colaj (la prima vedere derutant). Reunește confesiuni și evocări ale experiențelor formative și ale întâlnirilor hotărâtoare – făcute de Adela, de asemenea: amintiri și mărturii (în registrul căutării timpului trecut, al aparté-ului și chiar al monologului interior, semnate de sora Adelei – Olga; apoi extrase din cronici teatrale; apoi o sinteză – din care aflăm toate rolurile din teatru, film, din recitaluri și de la Radio, ca și referințe la activitatea didactică ori la turnee și distincții.

Aflăm că vocația pentru Thalia s-a manifestat din anii liceului, că la clasa lui Alexandru Fiñi de la IATC, colegii se numeau Margareta Pogonat, Ion Dichiseanu, Sergiu Tudose, Corneliu Revent etc., că parcursul său artistic a bifat meteoric Botoșanii; că la Ploiești, unde a fost angajată de Toma Caragiu, a jucat alături de acesta și în *De Pretore Vincenzo*; că artista a fost invitată la Sibiu de către Dan Alecsandrescu. Aflăm că la Național (unde o putem aplauda în această stagiune atât în *Sinucigașul*, cât și în *Dulcea pasăre a tinereții*) a fost adusă de Zaharia Stancu, debutul ei aici fiind cel cu rolul *Sorina* din *Înșir’te mărgărite* a lui Victor Eftimiu (în care *Baba Vraga* era Agepsina Macri-Eftimiu). Prilej de a omagia lungul șir de monștri sacri lângă care s-a format